In beweging...

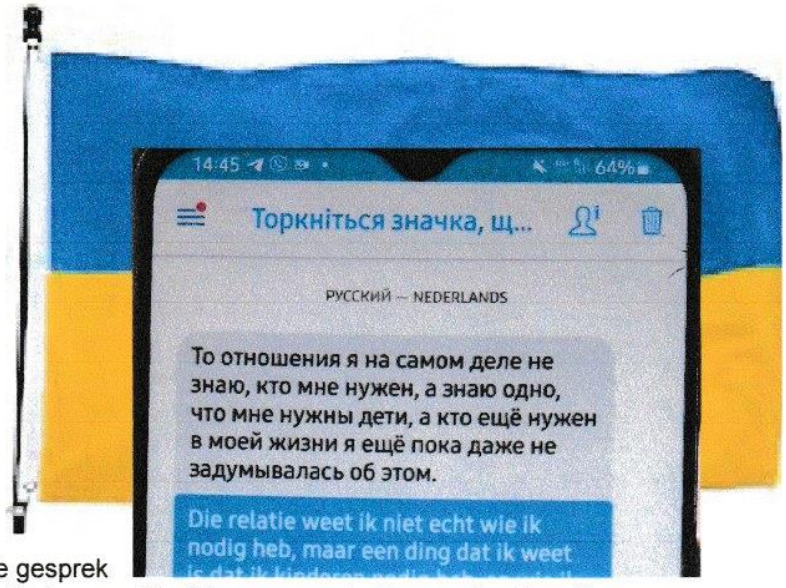

Na schuldgevoel komt ...?

Samen oplopen, in haar tempo. Zo startten we twee maanden geleden. Ik kende haar niet, had alleen gehoord, dat ze Marioepol verlaten had vlak voordat de stad door de Russen was veroverd. Of ik wat voor haar kon betekenen, vroeg iemand. Ter voorbereiding voor ons eerste gesprek had ik onderstaande illustratie ontworpen, bedoeld als mogelijke lijn voor eventuele vervolgontmoetingen.

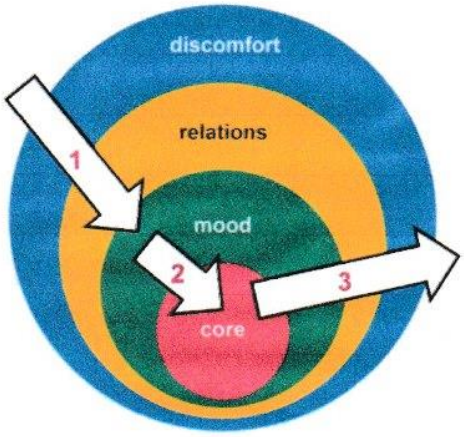

1	2	3
stabilisation	treatment	perspective
PRESENT	PAST	FUTURE

De vier cirkels schetsen een gelaagde mensvisie. De buitenschil toont wat een buitenstaander snel opmerkt. *Discomfort*, ongemak. Een wat neutrale term voor onplezierige gevoelens, merkbare onrust, klachten. *Relations*, de verhoudingen tot anderen. Welke personen doen er toe, juist nu, in deze moeilijke tijd. En wie niet, niet meer of ab-so-luut niet. Wie is te vertrouwen? Voor wie moet je op je hoede zijn?
Mood, de grondstemming over een wat langere periode. Wat gaat het worden: Angstig? Mat? Wanhopig? Passief? Neerslachtig? Verzet?
Core, de kern, wat er diep van binnen speelt. Wat raakt het hart als opeens je hele bestaan op de kop staat. Wat doet dat met je?
Met de pijlen en trefwoorden suggereer ik wat potentiële thema's van toekomstige ontmoetingen. Alles met opzet in zo objectief mogelijke bewoordingen. Wel gelaagd, maar niet *Symptoms* als buitenste schil. Niet het klinische begrip *Trauma* als benaming voor de binnencirkel.

Die vraag van haar tolk bij de deur

Het is allemaal zo moeilijk voorstelbaar. Voor buitenstaanders, maar ook voor haar zelf. Als verpleegkundige werkt ze vol overtuiging in het militair hospitaal en treft zichzelf dan opeens 2800 kilometer verderop aan in het volkomen onbekende Nederland. Op de vlucht uit die havenstad van 432.000 inwoners naar een Veluws dorp. Zonder ook maar één bekende in de buurt; zij het als alleenstaande moeder wél met de zorg voor haar moeilijk bereikbare puberdochter en haar onrustig zoontje van acht. Geen thuis meer. Zonder paspoort. Nog wel een mobieltje. Opeens afhankelijk van vreemden. Waar kom je dan op uit?
Als gesprekspartner probeer ik lijnen te zien en wordt wekelijks verrast. Natuurlijk, nogal logisch dat haar slaapproblemen en de schrikreacties vanwege overkomende vliegtuigen aandacht vroegen. Maar bij het uitvragen van de buitenste schil bleek wat haar het meest dwars zit: schuldgevoelens. Haar medestrijders achterlaten om het vege lijf te redden, dát voelde als verraad. Dat kon ze zichzelf niet vergeven. Ik luisterde, probeerde het in te voelen, maar had niet het idee de aansluiting te vinden. Aan het eind van die sessie stond de tolk bij de deur en kwam abrupt met een vraag. Zij wilde de betekenis weten van het speldje dat ik

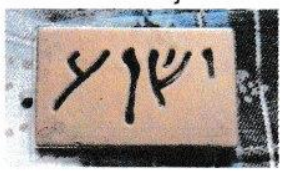

draag. Ik was verrast en reageerde summier. Met deze vier tekens zou Jezus zijn naam geschreven hebben. Ook lichtte ik nog toe, dat ik de speld had laten maken n.a.v. dit zinnetje: *Jezus bukte zich en schreef met zijn vinger op de grond.* Toen de beide dames weg waren puzzelde ik over wat er nu gebeurd was. Opeens zag ik het: dit verhaal zou wel eens verder kunnen helpen. En dat bleek ook zo.

Kijk in de spiegel

Dat cursieve zinnetje staat twee keer in Johannes 8:3-11. In een paar regels wordt diepgaand ingegaan op schuldgevoelens. Het verhaal opent met een groep wetgeleerden en theologen die een vrouw naar Jezus leiden. Zij wordt door hen, de fatsoenlijken, als schuldige centraal gezet en hun bewijslast is klip en klaar: ze is tijdens overspel op heterdaad betrapt. Maar voor de geleerden speelt er meer. Dit is een kans om Jezus klem te zetten, want nu kunnen ze hem beschuldigen als hij een verkeerd oordeel velt. Voor zover zij kunnen inschatten is elk antwoord dat Jezus geeft fout. Als hij zegt: "Vergeef haar", dan gaat hij in tegen de wet van God. Immers op overspel stond de doodstraf door steniging. Maar zegt hij: "Stenig haar", dan is dat totaal tegengesteld aan al zijn eerder onderricht over elkaar liefhebben en meeleven tonen. Wat doet Jezus?

Jos van Dijken – 8 augustus 2022 – Ib-175 – www.AnderZ.info

Hij zwijgt, bukt zich en schrijft met zijn vinger in het zand. Tot ergernis van de geleerden, die er nog eens op aandringen: Wát moet er met die vrouw gebeuren? Dan richt Jezus zich op en zegt: "*Wie van jullie zonder zonde is, laat die als eerste een steen naar haar werpen.*" Hij bukt zich weer en schrijft verder. Dan gebeurt het opmerkelijke! Alles wordt op de kop gezet. De scherpe tegenstelling tussen de vrouw en haar aanklagers valt weg. Een voor een druipen de geleerden af, de oudsten als eersten, totdat alleen de vrouw met Jezus overblijft. Hij ontkent haar schuld niet, wijst haar niet af, maar geeft haar een herkansing. Dat ze in de fout is gegaan, betwist hij niet, maar Jezus weigert haar te veroordelen. Hij wist de bewuste schuld bij haar uit en maakt tegelijk bij de geleerden de door hen verdrongen schuld bewust. Ook zij kunnen vergeving ontvangen nu ze zich bewust worden van hun mentaliteit en feitelijk hun schuld erkennen door er stilletjes tussenuit te knijpen.

Uitgebreid kwam ik met mijn Oekraïense gast hierover aan de praat. Voor haar en ook voor haar tolk had ik de Engelse tekst van Johannes 8 op papier gezet. Aan het eind van ons gesprek gaf ik beiden een blad met verwerkingsvragen mee om er later nog eens verder over door te denken. Want uiteindelijk helpt het om na dat LOOKING INTO THE SCRIPTURE tot een toepassing te komen voor MY OWN STORY. In dat opzicht verraste ze me een week later. Ik had de derde opdracht op een A-4-tje getekend en vroeg haar om ergens op de glijdende schaal tussen twee uitersten haar huidige opvatting over zich schuldig voelen aan te kruisen.

Dit was het resultaat:

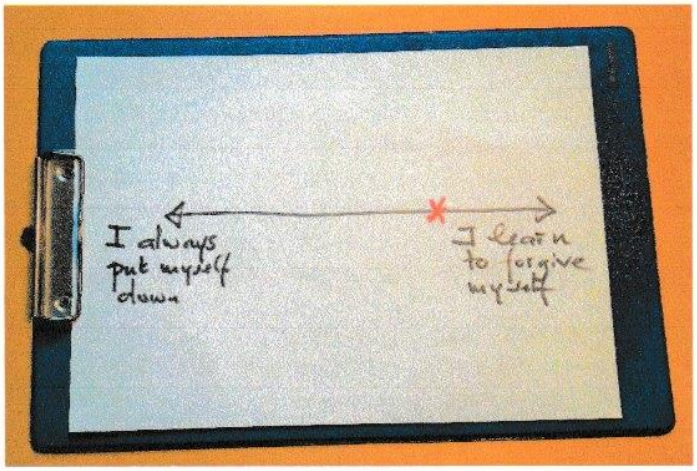

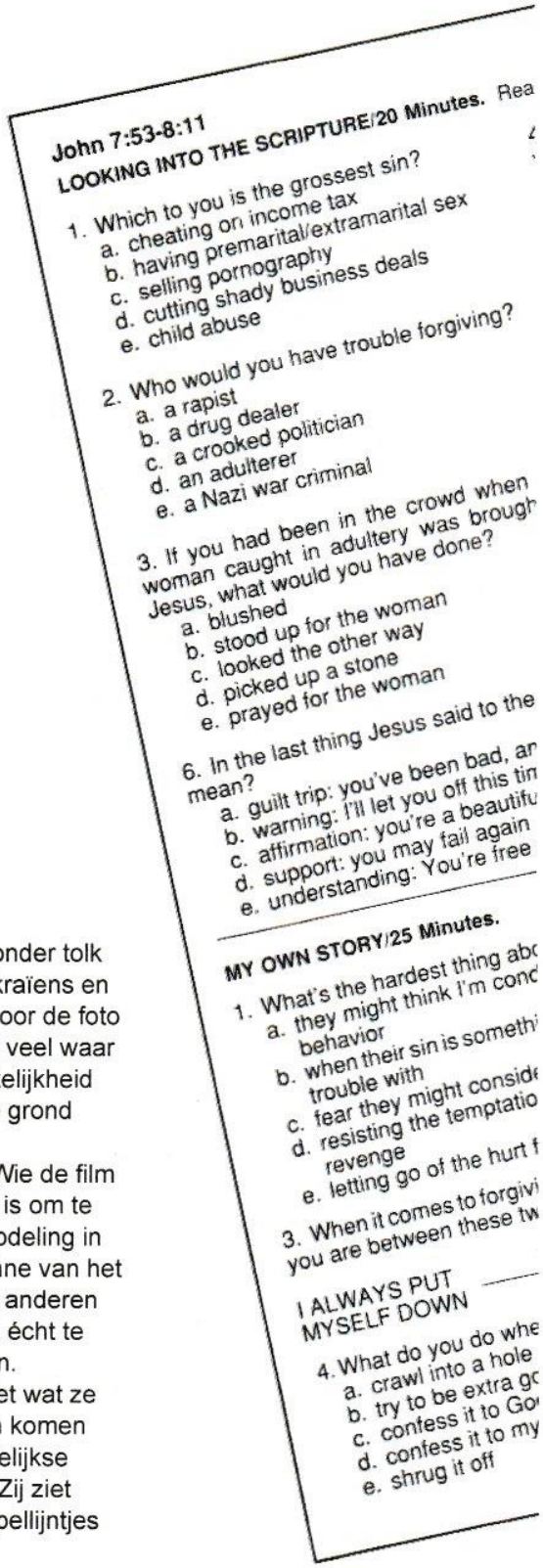

John 7:53-8:11

LOOKING INTO THE SCRIPTURE/20 Minutes. Rea

1. Which to you is the grossest sin?
   a. cheating on income tax
   b. having premarital/extramarital sex
   c. selling pornography
   d. cutting shady business deals
   e. child abuse

2. Who would you have trouble forgiving?
   a. a rapist
   b. a drug dealer
   c. a crooked politician
   d. an adulterer
   e. a Nazi war criminal

3. If you had been in the crowd when woman caught in adultery was brough Jesus, what would you have done?
   a. blushed
   b. stood up for the woman
   c. looked the other way
   d. picked up a stone
   e. prayed for the woman

6. In the last thing Jesus said to the mean?
   a. guilt trip: you've been bad, ar
   b. warning: I'll let you off this tin
   c. affirmation: you're a beautifu
   d. support: you may fail again
   e. understanding: You're free

MY OWN STORY/25 Minutes.

1. What's the hardest thing abo
   a. they might think I'm conc behavior
   b. when their sin is someth trouble with
   c. fear they might conside
   d. resisting the temptatio revenge
   e. letting go of the hurt f

3. When it comes to forgivi you are between these tw

I ALWAYS PUT MYSELF DOWN

4. What do you do whe
   a. crawl into a hole
   b. try to be extra go
   c. confess it to Go
   d. confess it to my
   e. shrug it off

Lijnen, stippen, stippellijntjes

Er is inmiddels voldoende vertrouwen tussen ons opgebouwd om zonder tolk de gesprekken te vervolgen. Soms spreekt ze nu met me in het Oekraïens en gebruikt dan de vertaalapp op haar mobiel. (Ik kreeg toestemming voor de foto van een gespreksfragment, dat ik bovenaan geplaatst heb). Er is zó veel waar ze haar weg in moet vinden. Op je 31e in een compleet andere werkelijkheid - nieuwe mensen, taal, cultuur, omgeving enz. - je bestaan vanaf de grond opbouwen, ga er maar aan staan!

Zo zijn eerdere relaties opeens nogal wat complexer dan gehoopt. Wie de film *Zwartboek* ooit gezien heeft kan enigszins bevroeden hoe lastig het is om te weten welke intenties mensen in oorlogstijd hebben. Een simpele opdeling in evidente vijanden en nobele verzetshelden bestaat niet. Onze antenne van het 'Niet pluis'-gevoel staat scherp afgesteld als we haar verhouding tot anderen langs gaan. Er is druk app-verkeer met landgenoten, maar wie is nu écht te vertrouwen? Kan iemand dubbelspel spelen? Vragen, onzekerheden.

De regie ligt bij haar, ik beweeg mee in dat proces. Vaak weet ze niet wat ze per keer wil aanstippen. Eerst verkennen wat het beste aan bod kan komen verklaart dan ook de titel van deze *In beweging*…. Die toont de wekelijkse realiteit van ons contact. We zitten er verschillend in. Ik zoek lijnen. Zij ziet stippen. Dus proberen we samen te ontwaren of in die veelheid stippellijntjes te vinden zijn die haar verder helpen.

gebruikte bijbelvertaling: NBV21